Olsztyn, dnia 08 kwietnia 2022 r.

Dr hab. Piotr Chlebowicz, prof. UWM
Katedra Kryminologii i Kryminalistyki
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski

Opinia promotora
Mgr Marty Banaś-Grabek
pt. **Środki zabezpieczające w postaci terapii i terapii uzależnień w Kodeksie karnym z 1997 r.**

Dysertacja przygotowana przez mgr Martę Banaś-Grabek dotyczy instytucji leczniczych środków zabezpieczających, które zostały wprowadzone do Kodeksu karnego nowelą z dnia 20 lutego 2015 r. Ustawa ta w zgodnej opinii doktryny prawa karnego wprowadziła znaczące zmiany w dotychczasowym modelu funkcjonowania środków zabezpieczających. Wprowadzenie nowych instytucji w ramach leczniczych środków zabezpieczających w postaci terapii i terapii uzależnień stanowiło bezpośrednią inspirację do przeprowadzania badań. Warto w tym miejscu zauważyć, że pomimo 6 lat obowiązywania nowych środków zabezpieczających nie przeprowadzano badań w zakresie funkcjonowania tych instytucji, w szczególności zaś nie były realizowane badania o charakterze empirycznym. Cele Doktorantki zostały zakreślone szeroko, oprócz dogmatycznej analizy nowych uregulowań, objęły one także ukazanie praktyki stosowania wolnościowych środków zabezpieczających przez sądy w postępowaniu rozpoznawczym oraz wykonawczym. Pani magister Marta Banaś-Grabek podjęła także udaną próbę ustalenia problemów powstałych na tle funkcjonowania terapii i terapii uzależnień połączoną z sformułowaniem postulatów *de lege ferenda*.

W celu zrealizowania założeń badawczych, oprócz analiz dogmatycznych. Doktorantka przeprowadziła obszerne badania empiryczne, część z nich miało charakter pionierski.

Mgr Marta Banaś- Grabek zrealizowała badania aktowe w 17 sądach rejonowych oraz 2 sądach okręgowych, które objęły swoim zakresem 464 sprawy karne. Ponadto Doktorantka uzyskała dane statystyczne z Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Zdrowia. Ważnym uzupełniającym źródłem informacji były wyniki ankiet, którymi adresatami byli nie tylko sędziowie stosujący przepisy karne w toku orzekania, ale również lekarze psychiatrzy, seksuolodzy, terapeuci. Uzyskane w ten sposób dane stanowiły podstawę do formułowania postulatów *de lege ferenda.*

Wyniki badań pozwoliły na sformułowanie optymistycznej oceny, iż terapia i terapia uzależnień są wykorzystywane przez sądy rejonowe i okręgowe, częstotliwość ich stosowania w badanym okresie wyraźnie wzrastała. Niestety badania zidentyfikowały grupę problemów, które wyraźnie ograniczają efektywność nowych instytucji takich jak np. ograniczony dostęp do biegłych, brak finansowania infrastruktury potrzebnej do wykonywania orzeczonych środków, brak wolnych miejsc w placówkach itd. Niemniej terapia i terapia uzależnień zasługują na pozytywną ocenę, dzięki nim rozszerzono katalog środków reakcji prawnokarnej.

Również aspekty formalne dystertacji nie budzą zastrzeżeń. Struktura rozdziałów jest prawidłowa, rozważania zawarte w recenzowanym tekście naukowym świadczą o dobrym warsztacie naukowym Doktorantki. Bibliografia obejmuje 224 publikacji, 68 judykatów, źródła internetowe.

W moim przekonaniu rozprawa stanowi „oryginalne rozwiązanie problemu naukowego", spełnia ona wymogi dla dopuszczenia jej do dalszego etapu postępowania w sprawie nadania stopnia naukowego doktora nauk prawnych.

Piotr Chlebowicz